

Retningslinjer for håndtering af skolefravær

Målsætning

Lige adgang til uddannelse er en grundpille i det danske velfærdssamfund. På Vestskolen Odder er vores vision, at alle børn skal blive så dygtige, de kan. En vigtig nøgle hertil er bl.a., at hver enkelt elev har så lavt et fravær som muligt. Derfor arbejder vi målrettet sammen med elever og forældre om håndtering af fravær.

Vi ønsker at:

- Skærpe den tidlige og forebyggende indsats og handle hurtigt på stigende fravær
- Samarbejde tæt med eleven og dennes forældre om en målrettet indsats
- Øge antallet af uddannelsesparate elever

Bekymrende fravær

På Vestskolen Odder arbejder vi målrettet med elevernes personlige mestring og dannelse i inkluderende læringsmiljøer. Elevfravær kan være lovligt eller ulovligt, men begge dele kan være bekymrende for elevens faglige, personlige og sociale trivsel og læring.

Hvis en elev har mere end 5% fravær indleder skolen en dialog med elev og forældre. Der iværksættes en handleplan med skærpet opmærksomhed omkring fravær. Elevens kontaktlærer følger løbende op. Skolen vurderer om andre instanser skal inddrages, eksempelvis skoledistriktstrådgiver, PPR eller lignende.

Hvis en elev har mere end 10% fravær, udsendes et bekymringsbrev til elevens forældre, der endvidere varslers om konsekvenserne v. fortsat fravær. Elevens lærere indbyder til en samtale mellem skole, elev og forældre. Den iværksatte handlingsplan justeres og kvalificeres med henblik på at nedbringe elevens fravær.

Hvis en elev har mere end 15% fravær anses situationen som alvorlig. **Ved mere end 15% ulovligt fravær er skolen forpligtet til at underrette kommunen om fraværet (jf. servicelovens § 153, stk. 2).**

Visse elever kan undtagelsesvis i kortere perioder følge et skema med nedsat timetal. Hvis aftalerne omkring et nedsat timetal overholdes, tildeles eleven ikke fravær herudover. Bemærk, dette kræver en lægeerklæring.

Registrering

Når skoledagen starter og slutter registreres elevens fravær. I udskolingen registreres elevens fravær ved hver lektions begyndelse.

Elevers fravær registreres i tre kategorier:

Sygdom

Elevers forældre har **inden skoledagens start** meddelt skolen, hvis eleven er syg, skal til tandlæge, læge eller lignende. Sygdom meddeles til klassens lærere på Aula. Ved nødstilfælde kan der ringes til skolens kontor på

Skovbakken tlf. 87 80 36 00

Vestermarken til. 87 80 34 84

Ved længerevarende sygdom skal elevens kontaktlærer kontaktes, og der skal laves aftaler for, hvordan eleven evt. selv kan arbejde med lektier hjemme.

Skolen kan bede om en lægeerklæring, hvis fraværet har haft en varighed på mere end 2 uger, eller tidligere hvis der vurderes et behov for en lægefaglig vurdering af fraværets baggrund og omfang.

Ekstraordinært frihed

Ledelsen kan undtagelsesvis give tilladelse til fravær fra undervisningen efter forudgående ansøgning fra hjemmet. Ansøgningskema er tilgængelig på skolens hjemmeside og kan afhentes på skolens kontor. Det skal afleveres på/sendes til kontoret i god tid inden den ansøgte fraværsperiode, **som minimum 14 dage før**. Skolen giver herefter forældrene besked om, hvorvidt fritagelsen kan tilgodeses. Skolen opbevarer ansøgningskemaer og afgørelser i hele elevens skoletid i elevens mappe. Skolen er forpligtet til at behandle ansøgninger om fritagelse med en restriktiv og individuel vurdering ifht. hver enkelt elev.

Hvis fraværets omfang er af en enkelt dags varighed eller derunder, aftales dette med elevens kontaktlærer.

Tilladelse til ekstraordinær frihed sker på grundlag af en konkret vurdering af den pågældende elevs behov for at holde fri sammenholdt med det afbræk i undervisningen, som fraværet vil indebære for eleven og for klassen.

Ledelsen vil ved afgørelsen tage udgangspunkt i den enkelte elevs situation og lave en helhedsvurdering, hvor der særligt lægges vægt på, om fraværet har negativ betydning for:

- Elevens tilegnelse af kundskaber og færdigheder. Her bør det bl.a. indgå, om eleven i forvejen har faglige udfordringer, som fraværet vil kunne forværre.
- Elevens motivation og læringsparathed. Her bør det bl.a. indgå, om eleven i forvejen ikke er motiveret for skolen og et fravær skønnes at bestyrke den manglende motivation.
- Elevens alsidige udvikling. Her bør det bl.a. indgå, hvad fraværet vil betyde for elevens sociale relationer, samarbejdsevner og almene dannelse.

- Andre elevers tilegnelse af kundskaber og færdigheder. Hensynet til klassen er især relevant at overveje i særlige perioder, hvor det er væsentligt, at alle elever er til stede, fx i forbindelse med afvikling af projektopgaven, ture ud af huset eller lignende.

Der kan, jf. ovenstående, være forskellige afgørelser til søskende, hvor der anmodes om samme fritagelsesperiode.

Ulovligt fravær

Al fravær, der ikke kan kategoriseres som sygdom eller ekstraordinær fritagelse, er ulovligt fravær. Skolen sender en sms til forældrene*, hvis en elev noteres som ulovligt fraværende. Det vil fremgå af sms'en, hvilket barn der er tale om, så søskende ikke forveksles.

Forældrene kontakter herefter skolen, for at vi sammen kan afdække årsagen til det ulovlige fravær.

*Ved undervisning ude af huset, vil dette ikke kunne lade sig gøre, hvorfor hjemmet ikke kontaktes ved skoledagens begyndelse i disse tilfælde.

Ulovligt fravær kan fx være i de tilfælde, hvor:

- En elev kommer for sent til undervisningen
- En elev udebliver fra undervisningen, og hjemmet ikke rettidigt har orienteret skolen om fraværet
- En elev har fået afslag på ekstraordinær frihed, men fortsat vælger at udeblive fra undervisningen
- Forældrene sygemelder en elev gentagne gange (vurderes)

Ved hvert kvartals afslutning opgør afdelingslederen periodens ulovlige fravær.

1. kvartal: januar-marts
2. kvartal: april- juni
3. kvartal: juli- september
4. kvartal: oktober- december.

Samarbejde

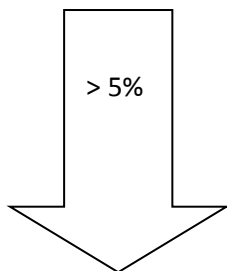
På Vestskolen Odder anser vi et tæt positivt samarbejde mellem skole og hjem som en afgørende faktor for, at børnene trives og udvikles både personligt, socialt og fagligt.

Det er forældrenes pligt at sørge for, at elevens fremmøde er så højt som muligt. Vi har en forventning om et positivt samarbejde herom.

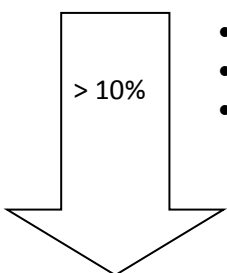
Forældrenes rettigheder og pligter efter ovenstående retningslinjer tilkommer den eller de personer, der har forældremyndigheden over eleven, eller den/de, der faktisk sørger for barnet, jf. folkeskolelovens §35.

> 5%

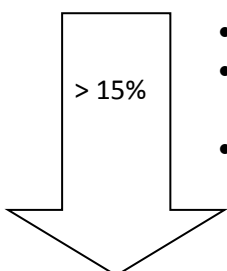
Handleraket

- Dialog med elev og forældre
- Handleplan med skærpet opmærksomhed omkring fravær
- Elevens kontaktlærer følger løbende op.

- Bekymringsbrev til elevens forældre
- Samtale mellem skole, elev og forældre
- Handleplan justeres og kvalificeres med henblik på at nedbringe elevens fravær.

- Situationen anses som alvorlig
- Skolen vurderer om andre instanser skal inddrages, eksempelvis skoledistriktstrådgiver, PPR eller lignende
- **Skolen sender en underretning til kommunen om fraværet (jf. servicelovens § 153, stk. 2).**

Kilder:

<https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2019/1063>

Bekendtgørelse om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen

Vejledning til bekendtgørelse om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen (bilag)

Sådan er de nye regler om fravær i grundskolen – vejledning til forældre til børn i folkeskolen (bilag)

Bekendtgørelse om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen

I medfør af § 39, stk. 3, i lov om folkeskolen, jf. lovekendtgørelse nr. 823 af 15. august 2019, fastsættes efter bemyndigelse:

§ 1. En elevs udeblivelse fra undervisningen i folkeskolen registreres som ulovligt fravær, medmindre der er tale om fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende, jf. § 2, eller fravær på grund af ekstraordinær frihed, jf. § 3.

Stk. 2. Fravær er ulovligt, hvis elevens forældre har undladt at underrette skolens leder om fraværsårsagen senest samme dag eller i helt særlige tilfælde i rimelig tid derefter.

Stk. 3. Fravær er ulovligt, hvis elevens forældre har undladt at efterkomme skolelederens eventuelle anmodning om en lægeattest, jf. folkeskolelovens § 39, stk. 2, 2. pkt.

§ 2. Fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende foreligger, når en elev på grund af smittefare eller af hensyn til elevens sundhed eller velfærd ikke kan møde frem til undervisningen.

§ 3. Skolelederen kan i ganske særlige tilfælde tillade fravær i form af ekstraordinær frihed. Tilladelse til ekstraordinær frihed sker på grundlag af en konkret vurdering af den pågældende elevs behov for at holde fri sammenholdt med det afbræk i undervisningen, som fraværet vil indebære for eleven og for klassen.

Stk. 2. Ved vurderingen af, om ekstraordinær frihed skal tillades efter stk. 1, skal særligt lægges vægt på, om fraværet ud fra en konkret vurdering har negativ betydning for

- 1) elevens tilegnelse af kundskaber og færdigheder,
- 2) elevens motivation og læringsparathed,
- 3) elevens alsidige udvikling eller
- 4) andre elevers tilegnelse af kundskaber og færdigheder.

Stk. 3. Ved vurderingen af, om ekstraordinær frihed skal tillades efter stk. 1, skal der anlægges en restriktiv vurdering og navnlig udvises tilbageholdenhed, hvis eleven inden for det seneste år har haft fravær af større omfang.

Stk. 4. Tilladelse til ekstraordinær frihed gives efter forudgående ansøgning eller i helt særlige tilfælde efter ansøgning indgivet i rimelig tid efter, at fraværet har fundet sted.

§ 4. Skolelederen sikrer, at elevernes fravær noteres dagligt ved skoledagens begyndelse. For elever i 7.-10. klasse noteres elevernes fravær tillige dagligt ved skoledagens afslutning. Skolelederen fastsætter nærmere retningslinjer for notering og registrering af fravær for elever, der kommer for sent eller forlader skolen før skoledagens afslutning.

Stk. 2. For elever, der noteres fraværende ved skoledagens begyndelse, registreres ulovligt fravær som dagsfravær. For elever i 7.-10. klasse, der er til stede ved noteringen ved skoledagens begyndelse, men fraværende ved noteringen ved skoledagens afslutning, registreres ulovligt fravær som halvdagsfravær.

Stk. 3. Skolelederen fastsætter nærmere retningslinjer for registrering af elevers fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende og fravær i form af ekstraordinær frihed.

Stk. 4. Fravær registreres senest en uge efter, at det har fundet sted, i et elektronisk system, som er tilgængeligt for kommunalbestyrelsen, med angivelse af, om der er tale om ulovligt fravær, fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende eller fravær i form af ekstraordinær frihed.

Stk. 5. For elever i de regionale undervisningstilbud registreres fravær senest en uge efter, at det har fundet sted, i et elektronisk system, som er tilgængeligt for regionsrådet, med angivelse af, om der er tale om ulovligt fravær, fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende eller fravær i form af ekstraordinær frihed.

§ 5. I tilfælde af en elevs ulovlige fravær retter skolens leder straks henvendelse til elevens forældre, med henblik på at afdække årsagen til fraværet.

Stk. 2. Skolelederen søger i samarbejde med elevens forældre og eleven selv at bringe fraværet til ophør så hurtigt som muligt. Skolens leder inddrager i fornøden udstrækning sagkyndig bistand, herunder pædagogisk-psykologisk rådgivning.

§ 6. Skolens leder underretter kommunalbestyrelsen, når en elev har ulovligt skolefravær på 15 pct. eller derover inden for ét kvartal, jf. § 153, stk. 2, i lov om social service.

Stk. 2. Skolens leder orienterer elevens forældre om konsekvenserne efter reglerne i § 153, stk. 2, og § 155 c i lov om social service af fravær på 15 pct. i et kvartal, når en elev har ulovligt fravær på 10 pct. eller derover inden for ét kvartal.

§ 7. Forældrenes rettigheder og pligter efter denne bekendtgørelse tilkommer den eller de personer, som har forældremyndigheden over eleven, eller den, der faktisk sørger for barnet, jf. folkeskolelovens § 35.

§ 8. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2020.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 696 af 23. juni 2014 om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen ophæves.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, den 24. oktober 2019

Birgitte Hansen

Sådan er de nye regler om fravær i grundskolen.

BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Vejledning til forældre til børn i folkeskolen, UVM 2019

I Danmark har vi 10 års undervisningspligt. Det betyder, at børn i den undervisningspligtige alder har pligt til at deltage i undervisningen, og at det er barnets forældre, der har ansvar for, at barnet møder frem til og deltager i undervisningen.

Hvis eleven har et højt fravær i skolen, kan det være svært at følge med i undervisningen og gøre overgangen til en ungdomsuddannelse vanskelig. Et højt fravær er også bekymrende, fordi det kan skyldes trivselsproblemer eller ligefrem skabe dem.

Der er indført nye regler, der støtter op om undervisningspligten og betydningen af, at eleverne møder op til undervisningen. De nye regler kan få betydning for dig som forælder. Reglerne gennemgås her.

15 procent ulovligt fravær kan betyde stop i børne- og ungeydelsen

For at sikre, at alle forældre medvirker aktivt til at få deres børn i skole, er der indført nye regler, som betyder, at hvis en elev har ulovligt skolefravær på 15 procent eller derover inden for et kvartal, skal skolelederen underrette kommunen om fraværet. Det er dernæst op til kommunen at beslutte, om børne- og ungeydelsen skal standses for det næste kvartal.

Et kvartal følger kalenderåret, og der er derfor forskel på, hvor mange skoledage, der er i de forskellige kvartaler. Derfor kan der også være forskel på, hvor mange dages ulovligt fravær, der skal til for at afføde en underretning.

Inden der træffes en afgørelse om bortfald af børne- og ungeydelsen skal kommunen høre både forældre og elever over 12 år, om de har bemærkninger til det ulovlige skolefravær. Kommunen skal på den måde sikre sig, at fraværet er ulovligt.

Hvis kommunen træffer afgørelse om at standse børne- og ungeydelsen, så gælder det for ét kvartal. Kommunen skal derfor modtage en ny underretning fra skolen om fravær på 15 procent eller derover, for at kunne træffe en ny afgørelse om standsning af børne- og ungeydelsen.

Hvis en elev har et ulovligt fravær på 10 procent eller derover inden for et kvartal, skal skolelederen orientere forældrene og varsle om de mulige økonomiske sanktioner. Forældrene får på den måde en mulighed for at indgå et samarbejde med skolen for at sikre, at eleven møder op til undervisningen, inden de mister børne- og ungeydelsen.

Lovligt eller ulovligt fravær?

Fravær fra undervisningen kan have tre årsager. De første to kategorier registreres som lovlige (dvs. at fraværet ikke kan medføre træk i børne- og ungeydelsen), og den tredje registreres som ulovlig:

1. Fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende

Der er tale om fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse og lignende, når en elev på grund af smittefare eller af hensyn til elevens sundhed eller velfærd ikke kan møde frem til undervisning.

Betegnelsen 'funktionsnedsættelse eller lignende' omfatter både konkrete diagnoser eller funktionsnedsættelse som fx autisme,

ADHD, hjerneskade, bevægehandicap og psykiske/socialt udfordringer som eksempelvis spiseforstyrrelser, angst eller selvskade.

Sygefravær omfatter også nødvendige tandlæge- og lægebesøg, medmindre der er tale om så kortvarige besøg, at det slet ikke noteres eller registreres som fravær.

Dette fravær er lovligt.

2. Fravær med tilladelse til ekstraordinær frihed

Skolelederen kan give tilladelse til ekstraordinær frihed, hvis forældrene har bedt om det. Ekstraordinær frihed gives typisk i forbindelse med særlige begivenheder af betydning for familien og eleven, eller når elevens forældre ønsker at tage eleven med på ferie uden for almindelige ferieperioder.

Skolelederen træffer sin beslutning ud fra en konkret vurdering, som tager hensyn til både elevens egen skolegang og resten af klassen. Da udgangspunktet er, at skolens elever møder i skole hver dag, skal skolens leder være tilbageholdende med at give tilladelse til ekstraordinær frihed.

Hvis skolelederen giver tilladelse til ekstraordinær frihed, er det lovligt fravær.

3. Ulovligt fravær

Hvis eleven ikke er fraværende på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende og skolelederen ikke har givet tilladelse til ekstraordinær frihed, er det ulovligt fravær.

Ved ulovligt fravær skal skolens leder straks tage kontakt til elevens forældre for at undersøge, hvorfor eleven er fraværende.

Sådan registrerer skolen fravær

Det er vigtigt, at skolen kender til årsagen til en elevs fravær, fordi skolen har en generel forpligtelse til at føre opsyn med skolens elever. Samtidigt kan elevens fravær dække over noget som kræver, at skolen, sammen med elevens forældre, tager initiativ til at hjælpe eleven.

Hvis en elev er udeblevet fra undervisningen, skal forældrene, personligt eller skriftligt, give skolen besked om grunden til udeblivelsen. Hvis ikke der gives besked, bliver fraværet registreret som ulovligt fravær.

Skolen noterer fravær ved skoledagens begyndelse. For elever i 7.-10. klasse bliver fravær også noteret ved skoledagens afslutning. Dette krav til notering er et minimumskrav. En skole kan selv beslutte, om der skal noteres mere. En skole kan f.eks. beslutte, at der noteres fravær i hver lektion.

På baggrund af fraværnoteringen bliver fravær registreret i skolens elevadministrative systemer. Her skal al ulovligt fravær registreres for elever i 0.-6. klasse som heldagsfravær. For elever i 7.-10. klasse, der er fraværende ved noteringen ved skoledagens begyndelse, registreres ulovligt fravær også som

heldagsfravær. Men hvis elever i 7.-10. klasse er til stede ved noteringen ved skoledagens begyndelse og fraværende ved noteringen ved skoledagens afslutning, skal ulovligt fravær registreres som halvdagsfravær.

Dermed er det vigtigt, at eleverne er til stede ved fraværstopnoteringerne. Kommer man lidt for sent har det dog ikke nogen betydning.

Skolen udformer selv nærmere regler for, hvornår det er rimeligt at registrere ulovligt fravær for elever, der kommer for sent.

Vejledning til bekendtgørelse om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen

Dette er en vejledning til bekendtgørelse nr. 1063 af 24. oktober 2019 om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen. Bekendtgørelsen har hjemmel i folkeskolelovens § 39, stk. 3.

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

1. Indledning

Undervisningspligten medfører, at ethvert barn i den undervisningspligtige alder har pligt til at deltage i undervisningen i folkeskolens grundskole eller i en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Forældrene skal sørge for, at barnet opfylder undervisningspligten, og må ikke lægge hindringer i vejen herfor. Forældrene har således et ansvar for, at deres barn møder frem og deltager i undervisningen.

Hvis en elev er udeblevet fra undervisningen, skal forældrene, personligt eller skriftligt, give skolen besked om grunden til udeblivelsen.

Omvendt er skolen forpligtet til at indgå i et samarbejde med forældrene om barnets undervisning, og skolen skal påse, at alle elever, der er optaget i skolen, deltager i undervisningen.

I bekendtgørelsen om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen er der fastsat tre fraværskategorier: 1) ulovligt fravær, 2) sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende, og 3) ekstraordinær frihed. Der er endvidere fastsat regler for notering og registrering af elevernes fravær.

Registreringen af ulovligt fravær har særlig betydning, fordi kommunen efter servicelovens regler skal træffe afgørelse om, at børne- og ungeydelsen skal standses, når en elev har ulovligt skolefravær på 15 pct. eller derover inden for et kvartal. Derfor fremgår skolelederens underretningspligt også af bekendtgørelsen og der er fastsat regler om, hvad skolen skal gøre, før der skrives til underretning.

Nedenfor gennemgås og uddybes bestemmelserne i bekendtgørelsen.

Forældrenes rettigheder og pligter efter bekendtgørelsen tilkommer den eller de personer, som har forældremyndigheden over eleven, eller den, der faktisk sørger for barnet, jf. bekendtgørelsens § 7.

2. Ulovligt fravær – bekendtgørelsens §§ 1 og 5

Fravær fra undervisningen er ulovligt, medmindre der er tale om fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende eller fravær på grund af ekstraordinær frihed, dvs. hvor skolelederen har givet tilladelse til fraværet. Ulovligt fravær er således negativt afgrænset i forhold til de to øvrige fraværformer.

Fravær er ulovligt, hvis elevens forældre har undladt at underrette skolens leder om fraværsårsagen senest samme dag eller i helt særlige tilfælde i rimelig tid derefter.

At det er forældrene, der skal underrette skolen i forbindelse med fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende, hviler på den forudsætning, at det er forældrene, der har ansvaret for, at børnene møder op på skolen til den fastsatte undervisningstid.

Af hensyn til registreringen bør underretning om fraværet som helt klart udgangspunkt ske senest 3 dage efter, at fraværet har fundet sted. Ellers vil fraværet som udgangspunkt skulle registreres som ulovligt fravær. Der vil i særlige tilfælde kunne underrettes om fraværsårsagen i rimelig tid derefter, hvis forældrene med god grund har været forhindret i at underrette, fx hvis barnet er blevet akut indlagt eller lignende.

Hvad rimelig tid er, vil være baseret på en konkret vurdering, men bør som det klare udgangspunkt ikke være mere end en uge, efter fraværet har fundet sted.

Er der tvivl om, hvorvidt eleven på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende er forhindret i at deltage i almindelig skolegang, kan skolens leder bede om en lægeattest, hvis udeblivelsen har haft mere end 2 ugers varighed, jf. folkeskolelovens § 39, stk. 2, 2. pkt. Har elevens forældre undladt at efterkomme skolelederens anmodning om en lægeattest, skal fraværet ligeledes registres som ulovligt fravær.

Ved ulovligt fravær er skolelederen forpligtet til at sikre, at skolen straks tager kontakt til elevens forældre med henblik på at afdække årsagen til fraværet.

Hvad der nærmere forstås ved straks, vil afhænge af en helhedsvurdering af de konkrete omstændigheder. I denne vurdering er det relevant at inddrage fx elevens alder og modenhed samt elevens fraværshistorik.

Kontakten til forældrene skal således ikke nødvendigvis finde sted samme dag, som fraværet har fundet sted, men det skal omvendt heller ikke vente til eleven har 10 pct. ulovligt fravær på et kvartal, hvor skolelederen også skal kontakte forældrene, jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 2. Skolens første kontakt til forældrene bør ligge betydeligt før, eleven nærmer sig 10 pct. ulovligt fravær.

Reglen om, at skolelederen skal tage kontakt til forældrene gælder både længerevarende sammenhængende fravær og hyppige kortvarige forsømmelser, som i omfang samlet svarer til længerevarende fravær.

Skolens leder skal i samarbejde med forældrene og eleven bidrage til at bringe fraværet til ophør så hurtigt som muligt.

Hvis fraværet skyldes, at eleven har svært ved følge med i undervisningen eller har problemer med andre elever eller skolens personale, bør skolens leder sikre, at der så hurtigt som muligt sker en kortlægning af problemerne, og at der udarbejdes løsningsforslag.

Kortlægning og løsningsforslag udarbejdes i samarbejde med eleven og forældrene og har til hensigt at afklare, om der skal iværksættes indsatser, herunder evt. specialpædagogisk bistand.

Skolens leder skal sikre, at der i fornøden udstrækning inddrages sagkyndig bistand til løsningen af problemerne. Det kan alt afhængig af problemets karakter fx være pædagogisk-psykologisk rådgivning, Den Kommunale Ungeindsats, den kommunale sundhedstjeneste eller andre institutioner m.v., som eleven har tilknytning til.

Hvis det ikke er muligt at skabe den nødvendige dialog med eleven og forældrene med henblik på at sikre, at eleven deltager i undervisningen, skal skolens leder tillige sørge for inddragelse af de sociale myndigheder.

Ved omfattende ulovligt fravær skal skolelederen tage stilling til elevens faglige behov og behovet for supplerende undervisning som følge af fraværsperioden.

3. Fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende – bekendtgørelsens § 2 Fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende foreligger, når en elev på grund af smittefare eller af hensyn til elevens sundhed eller velfærd ikke kan møde frem til undervisningen.

Betegnelsen 'funktionsnedsættelse eller lignende' omfatter både konkrete diagnoser eller funktionsnedsættelse som fx autisme, ADHD, hjerneskade eller bevægehandicap og psykiske/sociale udfordringer som fx spiseforstyrrelser, angst og selvskade.

Sygefravær omfatter også nødvendige tandlæge- og lægebesøg.

Er der tvivl om, hvorvidt eleven på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende er forhindret i at deltage i almindelig skolegang, kan skolens leder bede om en lægeattest, hvis udeblivelsen har haft mere end 2 ugers varighed, jf. folkeskolelovens § 39, stk. 2, 2. pkt.

Der er ikke fastsat regler for, hvem der skal afholde udgiften til en lægeattest, men praksis på området er, at det er kommunen, der afholder denne.

Det er væsentligt, at fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende registreres, således at skolelederen kan forholde sig til sygefraværet på skolen i trivselsmæssig henseende, jf. nærmere om registreringer nedenfor under afsnit 5.

Registreringen har også betydning for skolens forpligtelse til at tage stilling til, om der skal iværksættes sygeundervisning for eleverne, hvilket indtræffer senest efter 15 fraværsdage. Længerevarende fravær på grund af elevens diagnose, funktionsnedsættelse eller lignende bør også give anledning til overvejelser hos skoleledelsen om, hvorvidt der er grundlag for at iværksætte nye eller supplerende støtteforanstaltninger i undervisningen, som kan understøtte eleven i at genoptage skolegangen.

Endelig kan et højt fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende efter omstændighederne være bekymrende og kunne være en indikation på, at eleven mistrives, i hvilken situation skolen efter en konkret vurdering kan have pligt til at underrette kommunens socialforvaltning herom, jf. den skærpede underretningspligt efter servicelovens § 153.

4. Fravær på grund af ekstraordinær frihed – bekendtgørelsens § 3

Skolelederen kan i ganske særlige tilfælde tillade fravær i form af ekstraordinær frihed.

Udgangspunktet er, at elever har pligt til at møde i skolen hver dag, og derfor skal der generelt anlægges en restriktiv vurdering ved beslutning om, hvorvidt der skal gives tilladelse til ekstraordinær frihed. Tilladelse til ekstraordinær frihed skal derfor have undtagelsens karakter.

Ekstraordinær frihed gives typisk i forbindelse med særlige begivenheder af betydning for familien og eleven, eller når elevens forældre ønsker at tage eleven med på ferie uden for almindelige ferieperioder. Ved en anmodning om ekstraordinær frihed skal skolelederen træffe sin beslutning på grundlag af en konkret vurdering af den pågældende elevs behov for at holde fri sammenholdt med det afbræk i undervisningen, som en imødekommelse vil indebære, herunder for klassen.

Ved vurderingen af, hvornår der skal gives tilladelse til ekstraordinær frihed, vil der være forskel på, om eleven skal på ferie, eller om eleven skal noget andet, som er væsentligt for dennes udvikling i øvrigt. Der vil endvidere være forskel på, om eleven er godt med i skolen eller har faglige udfordringer. Da eleverne har forskellige behov, vil konsekvenserne af et afbræk i undervisningen også være forskellige, og det skal skolelederen tage højde for i vurderingen.

Skolelederen skal ved den konkrete vurdering af, om der kan gives tilladelse til ekstraordinær frihed tage udgangspunkt i den enkelte elevs situation. Beslutning træffes ud fra en helhedsvurdering, hvor der særligt skal lægges vægt på:

- 1) *I hvilket omfang fraværet vil have en negativ betydning for elevens tilegnelse af kundskaber og færdigheder. Her bør det bl.a. indgå, om eleven i forvejen har faglige udfordringer, som et fravær vil kunne forværre.*
- 2) *I hvilket omfang fraværet vil have en negativ betydning for elevens motivation og læringsparathed. Her bør det bl.a. indgå, om eleven i forvejen ikke er motiveret for skolen og et fravær skønnes at bestyrke den manglende motivation.*
- 3) *I hvilket omfang fraværet vil have en negativ betydning for elevens alsidige udvikling.*

Her bør det bl.a. indgå, hvad fraværet vil betyde for elevens sociale relationer, samarbejdsevner og almene dannelse.

4) *I hvilket omfang fraværet vil have en negativ betydning for andre elevers kundskaber og færdigheder.*

Hensynet til klassen er især relevant at overveje i særlige perioder, hvor det er væsentligt, at alle elever er til stede, fx i forbindelse med afviklingen af projektopgaven, en lejtur eller lignende.

Det er forældrenes ansvar, at eleven kan følge med i undervisningen efter afholdt ekstraordinær frihed. Skole og forældre kan aftale nærmere, hvordan dette sikres. Skolens leder kan afvise at give tilladelse til ekstraordinær frihed, hvis det vurderes, at der vil være et behov for, at skolen skal iværksætte supplerende undervisning efter den afholdte ekstraordinære frihed.

Tilladelse til ekstraordinær frihed sker på baggrund af forudgående ansøgning til skolens leder. Kun i helt særlige tilfælde vil der kunne gives tilladelse til ekstraordinær frihed, efter at fraværet har fundet sted, og i så fald skal ansøgningen indgives i rimelig tid efter, at fraværet har fundet sted. Hvad rimelig tid er, vil være baseret på en konkret vurdering, men bør som helt klart udgangspunkt ikke være mere end 3 skoledage.

Skolelederen vil på baggrund af forældrenes forudgående ansøgning herom kunne give tilladelse til ekstraordinær frihed, som kun strækker sig over dele af skoledagen.

Skolelederens tilladelse til eller afslag på en ansøgning om ekstraordinær frihed er en afgørelse i forvaltningsretlig forstand, hvorfor forvaltningslovens regler om blandt andet partshøring og begrundelse gælder.

Det bemærkes, at ekstraordinær frihed ligeledes kan gives i forbindelse med et kortere ophold på fx et julemærkehjem eller en anden institution, hvor eleven modtager en form for intensivt forløb og samtidig modtager undervisning dér. Er opholdet af længere varighed, udskrives eleven af skolen og indskrives til undervisning på institutionen. Det beror på en konkret vurdering, hvad der forstås ved et kort eller et længere ophold. Den konkrete vurdering skal sikre en løsning, som er hensigtsmæssig for eleven. Det kan i den forbindelse fx have betydning, hvilken form for institution, der er tale om, og hvordan kontakten er mellem skolen og eleven under opholdet på institutionen. Der vil fx være forskel på et ophold på et julemærkehjem i 12 uger, hvor kontakten mellem eleven og skolen fastholdes, og et 12 ugers ophold på en anden institution, hvor eleven ingen kontakt har med sin skole.

5. Notering og registrering af fravær = bekendtgørelsens § 4

Bekendtgørelsen skelner mellem notering af fravær og registrering af fravær. Noteringen vedrører den faktiske konstatering af elevens tilstedeværelse på et bestemt tidspunkt, mens registreringen foregår i det elevadministrative system og danner grundlag for opgørelsen af elevernes procentuelle fravær.

5.1. Notering af fravær – bekendtgørelsens § 4, stk. 1, 1.pkt. Skolelederen har ansvaret for at sikre, at fravær noteres dagligt.

Notering skal finde sted ved skoledagens begyndelse og for elever i 7.-10. klasse tillige ved skoledagens afslutning. Dette krav til notering er et minimumskrav. En skole kan således selv beslutte, om der skal noteres mere end, hvad bekendtgørelsen foreskriver, fx i forbindelse med hver lektion.

Det er hensigten, at noteringen af fraværet skal ligge så tæt på skoledagens yderkanter som muligt.

Notering ved skoledagens begyndelse bør således som udgangspunkt finde sted under første lektion. Skolelederen kan beslutte, hvornår notering mere præcist skal finde sted. Det vil sige, at notering kan finde sted, lige når første lektion starter, 10 min. inde i lektionen eller når lektionen slutter. Notering ved skoledagens afslutning bør som udgangspunkt finde sted under elevens sidste lektion. Igen vil det være skolelederens beslutning, hvornår notering mere præcist skal finde sted – om det fx skal være lige når sidste lektion begynder, lidt inde i lektionen, eller når lektionen slutter.

Herudover vil det være op til skolelederen at beslutte, hvordan fravær skal noteres, når skolen fx afholder temauger, fagdage, udflugter eller lejr tur, hvor undervisningen typisk ikke foregår i lektioner, og hvor skoledagen kan være kortere eller længere end sædvanligt.

5.2. Registrering af fravær – bekendtgørelsens § 4, stk. 2 og 3

I bekendtgørelsen skelnes mellem registrering af elevers fravær på grund af sygdom eller ekstraordinær frihed, og registrering af elevers ulovlige fravær. Det skyldes, at det kan medføre økonomiske sanktioner, hvis en elev har for meget ulovligt fravær. Der er ikke sanktioner forbundet med de øvrige former for fravær.

Selve registreringen af fravær afsluttes senest en uge efter fraværet har fundet sted med angivelse af, om der er tale om ulovligt fravær, fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende eller fravær på grund af ekstraordinær frihed.

Fraværsoplysningerne skal være elektronisk tilgængelige for kommunalbestyrelsen, for så vidt angår regionale undervisningstilbud regionsrådet, med angivelse af, om der er tale om ulovligt fravær, fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende eller fravær i form af ekstraordinær frihed. Fraværsregistreringen indberettes til Undervisningsministeriet.

5.2.1. Registrering og beregning af ulovligt fravær – bekendtgørelsens § 4, stk. 2

Ulovligt fravær for elever i 0.-6. klasse, som er noteret ved skoledagens begyndelse, skal registreres som dagsfravær.

Tilsvarende registreres ulovligt fravær for elever i 7.-10. klasse, der er fraværende ved noteringen ved skoledagens begyndelse, som dagsfravær. Men hvis elever i 7.-10. klasse er til stede ved noteringen ved skoledagens begyndelse og fraværende ved noteringen ved skoledagens afslutning, registreres det ulovlige fravær alene som halvdagsfravær.

Denne forskel i registreringen hænger sammen med, at eleverne i udskolingen ofte har tilladelse til at forlade skolens område i løbet af skoledagen.

Registreringen af ulovligt fravær tager således udgangspunkt i nogle fikspunkter på dagen og fokuserer alene på hele og for udskolings elever halve dage – og ikke på timer, da det forudsætter registrering i hver lektion/modul, hvilket der ikke stilles krav om.

Ulovligt skolefravær skal tælles sammen løbende inden for hvert kvartal i kalenderåret. Når en elev har ulovligt skolefravær på 15 pct. eller derover inden for ét kvartal, skal skolelederen sørge for at underrette kommunen om fraværet, jf. nærmere herom i afsnit 6.

Ved skoleskift indhenter den nye skole oplysninger om elevens ulovlige fravær i indeværende kvartal, hvis der er anledning til at antage, at eleven vil kunne nå op på 15 pct. ulovligt fravær i det pågældende kvartal. Det vil der være anledning til, hvis eleven på den nye skole nærmer sig 15 pct. ulovligt fravær beregnet på baggrund af den periode, som eleven har gået på skolen i.

Det procentuelle ulovlige skolefravær skal være baseret på 15 pct. af det afholdte antal skoledage inden for ét kvartal. Når kvartalet i kalenderåret skifter, starter således en ny periode, på baggrund af hvilken fraværet skal beregnes. Antallet af skoledage vil på grund af ferier og helligdage være forskellig i de enkelte kvartaler og derfor vil der være forskel på, hvor mange skoledage med ulovligt fravær, der udgør 15 pct. i et kvartal.

Ved opgørelsen af det ulovlige fravær skal der altid rundes op til nærmeste halve skoledag. Dermed vil eleven altid have nået (og/eller passeret) de 15 pct. Lander en procentuel udregning således på fx 7,6 skoledage, så skal der rundes op til 8 skoledages fravær, før der skal underrettes til kommunen.

Eksempel 1

1. kvartal 2020, januar-marts:

Antal skoledage: 59

Skolestart efter juleferien den 2. januar 2020, vinterferie i uge 7.

OBS: Der er ikke taget højde for lokale forskelle i skolernes planlægning af ferie.

15 pct. af 59 skoledage = 8,85 skoledage

Der er derfor tale om ulovligt fravær på 15 pct. efter 9 fraværsdage i dette kvartal.

Eksempel 2

2. kvartal 2020, april-juni

Antal skoledage: 52

Påskeferie uge 15, St. Bededag, Kr. Himmelfartsdag, Pinse og Grundlovsdag OBS: Der er ikke taget højde for lokale forskelle i skolernes planlægning af ferie.

15 pct. af 52 skoledage = 7,8 skoledage

Der er derfor tale om ulovligt fravær på 15 pct. efter 8 fraværsdage i dette kvartal.

5.2.2. Registrering af fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende og ekstraordinær frihed – bekendtgørelsens § 4, stk. 3

Skolelederen fastsætter nærmere retningslinjer for registrering af fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende og ekstraordinær frihed. Heri kan det fx fastsættes, at et besøg hos skoletandplejen typisk er så kortvarigt, at det som udgangspunkt ikke skal registreres som fravær.

5.3 Retningslinjer for notering og registrering af fravær for elever, der kommer for sent – bekendtgørelsens § 4, stk. 1, 2. pkt.

Skolelederen skal fastsætte nærmere retningslinjer for notering og registrering af fravær for elever, der kommer for sent eller forlader skolen før skoledagens afslutning.

Skolelederen får hermed adgang til at sikre, at elever, der af undskyldelige årsager ikke har været til stede ved noteringen af fravær, ikke får registreret fravær, jf. nærmere herom nedenfor.

Der vil i den forbindelse skulle foretages en konkret afvejning af, hvorvidt det er rimeligt at registrere eleven som ulovligt fraværende en hel dag. Det skal indgå i afvejningen, hvor meget eleven er kommet for sent, og om der er undskyldelige omstændigheder for forsinkelsen.

Der skal således være tale om en væsentlig forsinkelse, før det vil skulle registreres som ulovligt fravær. Kommer eleven således for sent men stadig inden for første lektion, vil det som udgangspunkt ikke være rimeligt at registrere eleven som fraværende en hel skoledag. Kommer eleven mere for sent, vil der skulle ses nærmere på, om der er undskyldelige omstændigheder, som kan begrunde forsinkelsen. Det kunne fx være store forsinkelser i den offentlige transport eller alvorlig sygdom i familien.

Mange steder foregår notering og registrering elektronisk og derved samtidigt. Man bør derfor i skolens retningslinjer for notering af fravær tage højde for, at en elev efterfølgende vil kunne få ændret en registrering, hvis der alene er tale om mindre væsentlige forsinkelser og/eller der er undskyldelige årsager til, at eleven ikke har deltaget i dagens fulde skema.

Fejlregistrering af fravær skal korrigeres senest med udgangen af et kvartal.

Det vil være naturligt i arbejdet med retningslinjer for notering og registrering af fravær at inddrage skolebestyrelsen og skolens MED-udvalg.

6. Underretning af kommunalbestyrelsen – § 6, stk. 1

Når en elev har ulovligt skolefravær på 15 pct. eller derover inden for ét kvartal, skal skolelederen underrette kommunen om fraværet.

Skolelederen skal underrette kommunen om ulovligt fravær på 15 pct. eller derover, uanset om barnet eller den unge i øvrigt må antages at have behov for særlig støtte efter serviceloven.

Når kommunen modtager en underretning om, at en elev har ulovligt skolefravær på 15 pct. eller derover inden for ét kvartal, skal kommunen træffe afgørelse om, at børne- og ungeydelsen skal standses for ét kvartal. Kompetencen kan uddelegeres til den forvaltning, som kommunalbestyrelsen finder bedst egnet til at træffe afgørelse om standsning af børne- og ungeydelsen.

Inden der træffes afgørelse, skal kommunen partshøre både forældre og eleven over kommunens oplysninger om det ulovlige skolefravær.

Afgørelse om standsning af børne- og ungeydelsen er gældende for ét kvartal og kan ikke forlænges. En ny afgørelse om standsning af børne- og ungeydelsen på grund af ulovligt skolefravær på 15 pct. eller derover kræver således, at kommunen modtager en ny underretning herom.

De nye regler om underretning af ulovligt skolefravær ændrer ikke ved, at skolens leder og skolens øvrige personale forsat er omfattet af den udvidede underretningspligt, der gælder for fagpersoner, jf. servicelovens § 153. Den udvidede underretningspligt indebærer for fagpersoner en personlig pligt til at underrette kommunen, hvis man får kendskab til eller grund til at antage, at barnet eller den unge kan have behov for særlig støtte, har været udsat for overgreb, eller at der på anden vis foreligger forhold, som bevirker, at der kan være anledning til foranstaltninger efter serviceloven, jf. servicelovens § 153.

Der kan også forekomme tilfælde, hvor der vil være grund til at underrette kommunalbestyrelsen om et bekymrende fravær, selv om elevens fravær ikke af skolen er kategoriseret som ulovligt fravær, men hvor fraværet er kategoriseret som fravær på grund af elevens sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende. Det drejer sig om tilfælde, hvor der er grundlag for at antage, at elevens sygdom eller lignende skyldes vanskeligheder i barnets eller den unges forhold, som lovens regler om støtte til udsatte børn og unge og deres familier tager sigte på at løse.

Derudover skal skoler (og institutioner) forsat give meddelelse til Udbetaling Danmark, hvis skolen får oplysning om, at en elev opholder sig eller kan formodes at opholde sig i udlandet. Det skal ske senest, når en elev har været fraværende i en uge, herunder hvis en elev ikke er mødt i skole den første uge efter sommerferiens afslutning – medmindre fraværet skyldes sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende eller

fravær på grund af ekstraordinær frihed. Det fremgår af § 25 i bekendtgørelse om børne- og ungeydelsen nr. 1563 af 13. december 2013.

Om kommunens sagsbehandling af en underretning om ulovligt skolefravær på 15 pct. eller derover henvises i øvrigt til "Vejledning til indsatser og særlig støtte til børn og unge og deres familier".

7. Advisering af forældre – bekendtgørelsens § 6, stk. 2

Når en elev har et ulovligt fravær på 10 pct. eller derover inden for ét kvartal, skal skolelederen orientere forældrene og varsle om de mulige økonomiske sanktioner ved 15 pct. ulovligt fravær eller derover. Forældrene får på den måde en mulighed for at samarbejde med skolen om at sikre, at eleven møder til undervisningen, inden de mister børne- og ungeydelsen.

Men skolen bør være gået i dialog med forældrene og eleven om fraværet lang tid før, eleven har 10 pct. ulovligt fravær. Ved ulovligt fravær skal skolen således efter bekendtgørelsens § 5 straks tage kontakt til elevens forældre med henblik på at afdække årsagen til fraværet, og skolen skal i samarbejde med elev og forældre søge at bringe fraværet til ophør så hurtigt som muligt.

Hvordan advisering af forældrene skal ske, afhænger af lokal beslutning. Det vil være hensigtsmæssigt at inddrage skolebestyrelsen i fastlæggelsen af, hvordan advisering skal finde sted.

Adviseringen vil ligeledes være et velegnet tidspunkt for skolelederen til at efterse, at registreringen af den pågældende elevs ulovlige fravær er korrekt.